

[Kelm-Hansen]

litik, der gennemføres over for den sorte befolkning i republikken.

Vi har også i en del tilfælde afvist sympatiske, velmenende, men fuldstændig urealistiske forslag, der skulle være et dansk bidrag til at ændre den eksisterende magtstruktur i Den sydafrikanske Republik. Det foreliggende beslutningsforslag adskiller sig – desværre kun – ikke fra de forudgående. En vedtagelse af en ukoordineret dansk enegang ville i bedste fald være ganske betydningsløs og i værste fald give den sydafrikanske regering anledning til at påpege, at det kun var det lille og i denne sammenhæng helt ubetydelige land Danmark, som virkelig gik ind for en sanktionspolitik.

Uanset at FN-maskineriet er et meget tungt apparat, er der alligevel ingen anden realistisk mulighed i denne sag end fortsat at lægge det danske lod i vægtskålen til fordel for en beslutning i FNs sikkerhedsråd. Dette gælder stadig, selv om vi for bare en uge siden igen blev skuffet over, at USA, England og Frankrig med deres veto stoppede en sanktionspolitik med udgangspunkt i Namiabi-problemet.

Udenrigsministerens oplysning om ændringen i den hollandske beslutning illustrerer også, at hollænderne ved nærmere eftertanke måtte erkende, at deres aktion, som er omtalt i beslutningsforslagets bemærkninger, ville være virkningsløs.

I øvrigt gætter jeg på, at centrale dele af bemærkningerne er baseret på en lille pjece af journalisten Martin Bailey. Jeg er imidlertid bange for, at han vurderer virkningerne af selv en fuldstændig gennemført international olieboycot alt for optimistisk, og jeg vil derfor anbefale forslagsstillerne at læse den bog, som Det udenrigspolitiske Selskab netop har udsendt om Sydafrika, af den danske journalist Hugo Gården. Hans oplysninger tyder modsætningsvis på, at der i Sydafrika er olielagre til adskillige års rationeret forbrug.

Sluttelig vil jeg gerne stille et spørgsmål til udenrigsministeren foranlediget af, at man i Norge har en debat på linje med den, vi har i Danmark, og at man i Norge i det store og hele også følger en linje som den, vi følger i Danmark. Mig bekendt foreligger der en aftale mellem den norske regering og olieselskaberne om, at der ikke sælges norsk olie til Sydafrika. Jeg vil gerne spørge udenrigsmini-

steren, om der ikke som en markering af det danske standpunkt kunne aftales noget lignende vedrørende den danske olie i Nordsøen.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg skal starte med at slå to ting fast. Venstre er imod apartheid, og vi er for en boykot, men om boykotten vil jeg skynde mig at sige, at vi kræver for at kunne give vores tilslutning dertil, at det er en bred aktion, internationalt set, hvad angår antallet af lande, der deltager i boykotten, at der for det andet er tale om en effektiv boykot, som ikke gennemhules, og at der for det tredje er tale om en hurtigvirkende boykot.

Det forslag, som ligger for os i dag, opfylder ingen af disse betingelser. Man foreslår en isoleret aktion, og man forestiller sig, at den skal omfatte relativt få lande, i hvert fald i første omgang. Derfor må jeg sige, at mit parti ikke kan støtte forslaget.

Jeg vil godt lægge lidt til om bemærkningerne til forslaget. Der står:

»Siden har de nordiske lande optaget Holland i deres samråd vedrørende sanktioner mod Sydafrika – og aktiviteten er dalet. Danmark har således været medvirkende til, at et initiativ mod apartheidregimet i Sydafrika er blevet dysset ned.«

Det er noget kryptisk formuleret, synes jeg nok. Det henviser måske til det handlingsforløb, som udenrigsministeren klargjorde her fra talerstolen, da han redegjorde for, hvad der er sket først i den hollandske regering og senere i det hollandske parlament. Beslutningsforslaget er fremsat her den 26. marts, og det sidste i udviklingen, som udenrigsministeren talte om, var noget, der skete den 7. april, så det er klart, at man ikke har kunnet få hele dette handlingsforløb med i beslutningsforslagets bemærkninger.

På den anden side vil jeg godt sige, at det er noget florumvundet, hvad man hentyder til, når man antyder, at det forhold, at hollænderne er kommet med i de nordiske rådslagninger om Sydafrikapolitikken, skulle have betydet, at aktiviteten er dalet. Jeg vil godt have lidt nærmere forklaret af forslagsstillerne, hvad det præcis er, man hentyder til.

Som sagt, det er ikke et forslag, som mit parti kan støtte.